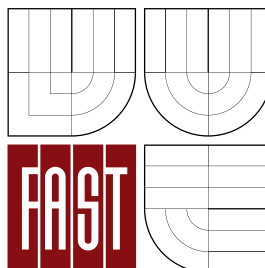

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

VYUŽITÍ ÚČETNÍCH VÝKAZŮ K POSOUZENÍ VÝVOJE STAVEBNÍHO PODNIKU

UTILIZATION OF ACCOUNTING STATEMENTS FOR EVALUATION OF DEVELOPMENT OF
CONSTRUCTION COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

LIBOR TALAŠ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. EVA VÍTKOVÁ, Ph.D.

BRNO 2013

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607R038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Libor Talaš
Název	Využití účetních výkazů k posouzení vývoje stavebního podniku
Vedoucí bakalářské práce	Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Datum zadání bakalářské práce	30. 11. 2012
Datum odevzdání bakalářské práce	24. 5. 2013

V Brně dne 30. 11. 2012

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

MARKOVÁ, L.; Stavební podnik, studijní opora, VUT FAST, CERM

SCHOLLEOVÁ, H.; Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy, Grada Publishing, 2012

RŮČKOVÁ, P.; Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi, Grada Publishing, 2011

PETŘÍK, T.; Ekonomické a finanční řízení firmy, Grada Publishing, 2009

Zásady pro vypracování (zadání, cíle práce, požadované výstupy)

Cílem práce je posoudit vývoj stavebního podniku během časového období pomocí nástroje finanční analýzy.

1. Charakteristika stavebního podniku
2. Identifikace finančního účetnictví
3. Identifikace účetních výkazů
4. Využití účetních výkazů v podniku
5. Využití účetních výkazů k posouzení vývoje vybraného stavebního podniku

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá možnostmi využití účetních dat pro zjištění aktuální situace v podniku na základě metod finanční analýzy. Teoretická část je zaměřena na základní představu o stavebním podniku a strukturu účetních výkazů. Dále se zabývá jednotlivými metodami finanční analýzy, zejména horizontální a vertikální analýzou a metodou poměrových ukazatelů. Praktická část pak provádí analýzu konkrétní stavební společnosti pomocí metodiky zpracované v teoretické části. V závěru jsou zjištěné výsledky shrnuty a porovnány s aktuální situací ve stavebnictví.

ABSTRACT

This Bachelor's thesis is concerned with the use of accounting data in order to detect the actual situation in a company on the basis of the financial analysis methods. The theoretical part is focused on the basic conception of a building company and the structure of accounting statements. Further it is dealing with various methods of financial analysis, especially horizontal and vertical analysis and methods of ratio indicators. The practical part performs the analysis of a concrete building company with the aid of methods described in the theoretical part. In the conclusion the ascertained results are summarized and compared with the actual situation on the construction market.

KLÍČOVÁ SLOVA

Stavební podnik, účetní výkazy, horizontální a vertikální analýza, poměrové ukazatele.

KEYWORDS

Building company, accounting statements, horizontal and vertical analysis, ratio indicators.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

TALAŠ, Libor. *Využití účetních výkazů k posouzení vývoje stavebního podniku*. Brno, 2013. 55 s., 4 s. příl.. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Eva Vítková, Ph.D..

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje.

V Brně dne

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych poděkoval vedoucí bakalářské práce paní Ing. Evě Vítkové, Ph.D. za odborné vedení, konzultace, trpělivost a podnětné návrhy k práci. Dále pak děkuji rodině a přátelům za podporu nejen při psaní této práce ale i po celou dobu studia.

OBSAH

1 Úvod.....	9
2 Stavební podnik.....	10
3 Finanční účetnictví.....	12
3.1 Finanční účetnictví a jeho role v podniku.....	12
3.2 Výkazy účetní závěrky.....	13
3.2.1 Rozvaha.....	13
3.2.2 Výkaz zisku a ztráty.....	14
3.2.3 Výkaz cash flow.....	15
4 Finanční analýza.....	16
4.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	17
4.1.1 Horizontální analýza.....	17
4.1.2 Vertikální analýza.....	18
4.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	18
4.2.1 Čistý pracovní kapitál.....	18
4.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	19
4.3.1 Ukazatele likvidity.....	19
4.3.2 Ukazatele rentability.....	21
4.3.3 Ukazatele aktivity.....	23
4.3.4 Ukazatele zadluženosti.....	25
4.4 Porovnání s oborovými hodnotami.....	27
4.5 Interpretace výsledků finanční analýzy.....	28
5 Příklad finanční analýzy.....	29
5.1 Informace o firmě IMOS Brno, a.s.....	29
5.2 Analýza absolutních ukazatelů.....	33
5.2.1 Horizontální analýza.....	33
5.2.2 Vertikální analýza.....	36
5.3 Analýza rozdílových ukazatelů.....	39
5.3.1 Čistý pracovní kapitál.....	39
5.4 Analýza poměrových ukazatelů.....	41

5.4.1 Ukazatele likvidity.....	41
5.4.2 Ukazatele rentability.....	42
5.4.3 Ukazatele aktivity.....	44
5.4.4 Ukazatele zadluženosti.....	46
5.6 Shrnutí výsledků finanční analýzy.....	47
6 Závěr.....	50
7 Literatura a zdroje.....	51
8 Seznam obrázků.....	52
9 Seznam tabulek.....	53
10 Seznam použitých zkratk.....	54
11 Seznam příloh.....	55

1 ÚVOD

Ve své bakalářské práci bych se chtěl věnovat analýze vývoje stavebního podniku a odkryl tak možnosti, které skrývá analýza účetních výkazů.

V teoretické části bych v krátkosti představil funkce stavebního podniku a jeho odlišnosti od jiných firem na trhu a definoval účetní výkazy, které budou k analýze využity. Následně bych rád představil a rozebral některé z metod, kterými finanční analýza disponuje. Konkrétně se jedná o vertikální a horizontální analýzu výkazů účetní závěrky a následné uplatnění jednotlivých skupin poměrových ukazatelů.

Pro názornost postupů analytických finančních nástrojů v rámci praktické části práce provedu analýzu zvoleného stavebního podniku, konkrétně společnosti IMOS Brno, a.s.. Výsledky se pak pokusím porovnat s celkovou situací stavebního trhu.

Cílem by tedy mělo být představení nástroje finanční analýzy a jeho využití při hodnocení konkrétního podniku.

2 STAVEBNÍ PODNIK

Stavebním podnikem nazýváme podnik, který vystupuje na stavebním trhu jako právnická osoba zabývající se stavební činností. Hlavní činností podniku bývá zhotovitelská a dodavatelská činnost v oblasti stavební výroby. Ne zřídka však může být jako vedlejší činnost provozována i činnost poradenská, realitní nebo developerská.

Stavební podnik vzniká i zaniká dle obecných podmínek stanovených obchodním zákoníkem. U menších podniků je nejčastější formou společnost s ručením omezeným (s.r.o.), větší podniky pak provádějí svoji činnost formou akciové společnosti (a.s.), případně se spojují do větších konglomerátů či holdingů.

Charakteristika stavební výroby

Stavební podnik se strukturou od ostatních společností na trhu liší zejména díky charakteristické stavební výrobě. V porovnání s ostatními výrobními společnostmi je zde rozdíl především v tom, že ve stavebním podniku je výroba nestacionární. To znamená, že se přesouvá dle místa budoucího stavebního objektu a podnik musí zajistit správnou organizaci všech potřebných kapacit do aktuálních míst výroby. Navíc ve většině případů bývá tato výroba individuální. V porovnání s různými typy obchodních společností se ve stavebním podniku daleko více projevuje materiálová náročnost, která například u pozemních staveb dosahuje až 60 %. S materiálovou náročností pak souvisí i nutnost výborného řízení zásob a s tím spojené i dostatečné množství kapitálu k financování.

Dlouhá doba stavební výroby rovněž vyžaduje dostatečné množství vlastního nebo cizího kapitálu pro pokrytí provozních a výrobních nákladů v podniku v období mezi investicemi do výroby a dosažením dostatečného pokrytí nákladů z tržeb. Celá činnost podniku je tak velmi náročná na organizaci a řízení.

Náročnost stavební výroby vyžaduje rozplánování činností pomocí harmonogramů, správné řízení veškerých výrobních zdrojů a kapacit. Důležitá je i dobrá komunikace a spolupráce mezi jednotlivými účastníky výstavby, ať už se jedná o zadavatele, investora, projekční kancelář, stavbyvedoucího, jednotlivé pracovní skupiny nebo zainteresované subjekty státní a finanční sféry či veřejnost.

Činnost podniku

Z důvodu velké náročnosti na činnost podniku je pro dlouhodobou působnost podniku na trhu důležité umět včas analyzovat vznikající rizika včetně jejich možných dopadů na podnik a zvládat jim operativně přizpůsobovat situaci v podniku. Aby podnik byl schopen rizika předvídat a předcházet jim je nutné neustále sledovat jak situaci v podniku kvůli případným interním kolizím, tak nezanedbávat případné změny v jeho okolí pro včasné zaregistrování vznikajících externích rizik.

Zajištění bez problémového provozu je důležitým kritériem pro generování kladného hospodářského výsledku a tím i zhodnocování vloženého kapitálu, což je hlavním účelem stavebního podniku. V případě špatného hospodaření se činnost podniku stává ztrátovou a snižuje se pravděpodobnost, že se takový podnik na trhu udrží.

Jedním ze snadno dostupných zdrojů informací o situaci v podniku může být právě finanční účetnictví podniku rozebrané metodami finanční analýzy. Využitím tohoto zdroje informací se budou zabývat následující kapitoly této práce.

3 FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ

Hlavní podstatou je poskytování o stavu aktiv a pasiv v podniku a změnách jeho majetkové a kapitálové struktury. Tyto informace pak FÚ předkládá formou přehledných účetních výkazů nejčastěji formou účetní závěrky.

Finanční účetnictví neslouží na rozdíl od účetnictví vnitropodnikového (manažerského) jen pro interní potřebu podniku, ale podává informace všem osobám či subjektům, které jsou s daným podnikem nějak spojeny. Jsou to např.: vlastníci, investoři, banky, stát, zákazníci, další věřitelé i celá veřejnost. Z tohoto důvodu je též finanční účetnictví regulováno závaznými předpisy, kterými je zejména zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. a jeho prováděcí vyhláška č. 500/2002 Sb. Navíc si pak každý podnik definuje v rámci platné legislativy i vlastní vnitropodnikovou směrnici, kde upřesňuje metodiku zvolenou na základě své struktury a zaměření.

3.1 Finanční účetnictví a jeho role v podniku

Finanční účetnictví by měly být hlavním zdrojem informací při rozhodování v podniku. Vzhledem ke kvalitě a přesnosti dat je finanční účetnictví velmi vhodným nástrojem k posouzení aktuálního stavu podniku. Pro snadnější porovnání a lepší vypovídající schopnosti se zjištěné informace zpracovávají pomocí metod finanční analýzy.

Výsledná data mohou být porovnána s hodnotami v oboru a na jejich základě lze lépe rozhodovat o jednotlivých oblastech v podniku. Jejich uplatnění se najde např. při volbě kapitálové struktury, stanovení doby obratu zásob, řízení zakázek, nákupu vybavení či definování personálního složení firmy. Podnik může analýze podrobit i své okolí, čímž může získat cenné informace k rozhodování při výběru dodavatelů či obchodních partnerů nebo při hledání vhodné investiční příležitosti.

3.2 Výkazy účetní závěrky

Hlavními výkazy účetní závěrky dle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty. V rámci příloh účetní závěrky se též často sestavuje výkaz cash flow. Tyto výkazy zobrazují informace o finanční situaci a majetkové struktuře podniku. A zahrnují i probíhající hospodářské procesy.

3.2.1 Rozvaha

Rozvaha neboli bilance zobrazuje aktuální stav veškerých hospodářských prostředků podniku. Respektive stav těchto prostředků k určitému datu. Strana aktiv nám poskytuje informace o struktuře majetku podniku zatím co strana pasiv zahrnuje rozdělení kapitálu neboli zdrojů krytí majetku v podniku.

Vzájemný vztah mezi stranou aktiv a pasiv je definován tzv. bilanční rovnicí, která stanovuje, že:

$$AKTIVA = PASIVA \quad (3.1)$$

Základní strukturu rozvahy, kterou stanovuje prováděcí vyhláška č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví, zobrazuje tabulka 3.1.

Tabulka 3.1 - Struktura aktiv

AKTIVA		PASIVA	
A	Pohledávky za upsaný kapitál	A	A. Vlastní kapitál
B	Dlouhodobý majetek	A.I	A.I. Základní kapitál
B.I	Dlouhodobý hmotný majetek	A.II	A.II. Kapitálové fondy
B.II	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.III	A.III. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku
B.III	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV	A.IV. Výsledek hospodaření z minulých let
C	Oběžná aktiva	A.V	A.V. Výsledek hospodaření běžného účetního období
C.I	Zásoby	B	B. Cizí zdroje
C.II	Dlouhodobé pohledávky	B.I	B.I. Rezervy
C.III	Krátkodobé pohledávky	B.II	B.II. Dlouhodobé závazky
C.IV	Krátkodobý finanční majetek	B.III	B.III. Krátkodobé závazky
D.	Časové rozlišení	B.IV	B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci
		C	C. Časové rozlišení

Zdroj [vlastní]

Rozvaha sama o sobě má vypovídací schopnost jen co se týče rozložení prostředků k danému dni. Pro zobrazení pohybu prostředků se proto využívá následujícího výkazu.

3.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, též někdy označován jako výsledovka, je vedle rozvahy druhým důležitým výkazem finančního účetnictví. Výsledovka zachycuje hospodaření podniku za určité období. Díky vzájemnému propojení výsledovky a rozvahy je možné zjistit, jak došlo k rozdílu hodnot mezi rozvahami za minulé a aktuální období.

Základní struktura je opět stanovena prováděcí vyhláškou č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví. Výkaz zisku a ztráty je členěn do tří částí, které zahrnují hospodářský výsledek z provozní, finanční a mimořádné činnosti. Zkrácená struktura je uvedena v tabulce 3.2.

Tabulka 3.2 – Zkrácená struktura výkazu zisku a ztráty

I	Tržby za prodej zboží
A	Náklady vynaložené na prodej zboží
	Obchodní marže (I – A)
II	Výkony
B	Výkonová spotřeba
	Přidaná hodnota (obchodní marže + II – B)
C	Osobní náklady
D	Daně a poplatky
E	Odpisy
F – I	Další provozní náklady
III – V	Další provozní výnosy
*	Provozní výsledek hospodaření
VI – XII	Finanční náklady
J – O	Finanční výnosy
*	Finanční výsledek hospodaření
Q	Daň z příjmu za běžnou činnost
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost
XIII	Mimořádné výnosy
R	Mimořádné náklady
S	Daň z příjmu z mimořádné činnosti
*	Mimořádný výsledek hospodaření
***	Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj [2; s. 24]

Výkaz zisku a ztráty podává přehled o stavu výnosů a nákladů, ale nikoli o skutečném stavu peněžních prostředků v podniku. Pro zachycení skutečného stavu peněz se proto

používá výkaz o peněžních tocích (cash flow). [2; s. 27]

3.2.3 Výkaz cash flow

Výkaz cash flow (výkaz o peněžních tocích) má podobný charakter. Též obsahuje tokové veličiny, na rozdíl od výkazu zisku a ztráty jsou to příjmy a výdaje tj. peněžní částky skutečně přijaté a skutečně vydané. A doplňuje tak některé informace z rozvahy a výsledovky. Strukturu tohoto výkazu lze rovněž obdobně rozčlenit dle toků z provozní, investiční a finanční činnosti. Pevná struktura výkazu cash flow není, na rozdíl od předešlých dvou výkazů, vázána žádným legislativním předpisem.

Pro výpočet cash flow je možné použít přímé nebo nepřímé metody. Přímá metoda spočívá v rozčlenění položek výkazu, podle oblastí ze kterých příjmy nebo výdaje vychází. Využívá se interních záznamů o toku peněz v uplynulém roce. Při nepřímé metodě je pak výkaz sestavován na základě rozdílů mezi příjmy a výnosy a výdaji a náklady zjištěnými. Informace pro výpočet jsou v tomto případě získávány z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty.

4 FINANČNÍ ANALÝZA

Základní podstatou finanční analýzy je na straně jedné prověření finančního zdraví podniku a na straně druhé je to vytvoření podkladů pro budoucí finanční plán firmy. [3; s. 21]

Základními zdroji informací pro finanční analýzu jsou výkazy účetní závěrky zmiňované v předchozí kapitole a pak také bližší informace o struktuře, velikosti a činnosti daného podniku. Dalšími doplňujícími zdroji pak mohou být informace o globální situaci na trhu (vývoj cen, nezaměstnanost, poptávka) a hospodářské statistiky v oboru ve kterém firma působí. [2; s. 163]

V rámci finanční analýzy můžeme uplatnit různé metody práce s dostupnými daty. Mezi nejpoužívanější metody analýzy se řadí:

- Analýza absolutních ukazatelů
- Analýza rozdílových ukazatelů
- Analýza poměrových ukazatelů
- Porovnání s oborovými hodnotami

Výběr metody vždy závisí na cíli dané analýzy a na množství dostupných informací. V této kapitole budou některé vybrané metody a postupy představeny a teoreticky. V následující kapitole pak budou použity při práci s reálnými daty.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Jedná se o metodu, která přímo využívá dat z výkazů účetní závěrky, konkrétně z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V rámci této metody se provádí horizontální a vertikální analýza obou uvedených výkazů.

4.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza označovaná také jako analýza trendu podává informace o vývoji jednotlivých položek účetních výkazů. Tento vývoj může být zachycen buď relativně nebo absolutně.

V případě relativního vývoje se stanovuje index růstu (i). Ten je roven podílu hodnoty položky v aktuálním období ($H1$) a hodnoty položky v období minulém ($H0$).

$$i = \frac{H1}{H0} \quad (4.1)$$

Pro zjištění absolutního vývoje se zjišťuje o kolik se hodnota dané položky skutečně liší. Tento rozdíl zjistíme odečtením hodnot jednotlivých období dle vztahu:

$$rozdíl = H1 - H0 \quad (4.2)$$

Podílová analýza je vhodnější pro velké podniky, protože při rozdílové se díky vyšším hodnotám značně snižuje přehlednost při sledování vývoje. Naopak pro malé podniky je rozdílová analýza vhodnější, pokud mají neustálenou strukturu majetku a kapitálu. V tomto případě totiž kolísání některých položek může negativně ovlivnit vypovídající schopnost indexu růstu.

Výsledky horizontální podílové analýzy je na závěr vhodné uspořádat do tabulky a porovnat s oborovými hodnotami.

4.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza bývá někdy označována také jako procentní analýza komponent. Lze říci, že toto označení o něco více vypovídá o tom, co zobrazuje. Pomocí vertikální analýzy se zjišťuje rozdělení jednotlivých položek, respektive jejich procentuální zastoupení v poměru k celku.

U rozvahy posuzujeme rozložení materiálu a kapitálu a za celek, čili 100%, považujeme celkovou hodnotu aktiv a pasiv. U výkazu zisku a ztráty pak 100% odpovídá celková hodnota výkonů a tržeb.

Po uspořádání výsledků do tabulky můžeme pozorovat změnu struktury v průběhu jednotlivých let.

4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele označované též jako fondy finančních prostředků slouží zejména k analýze a řízení likvidity. Fond je v tomto případě chápán jako rozdíl mezi určitými položkami krátkodobých aktiv a určitými položkami krátkodobých pasiv. [5; s. 175]

Kromě *čistého pracovního kapitálu*, který bude popsán níže, lze mezi rozdílové ukazatele zařadit např. i *peněžní finanční fond* a *čistý peněžně-pohledávkový fond*. Pro potřeby analýzy firmy s charakteristikou stavebního podniku však tyto ukazatele nejsou významné, proto nebudou v této práci podrobněji rozebírány.

4.2.1 Čistý pracovní kapitál

Jedná se o nejčastěji používaný rozdílový ukazatel. Spočítá se jako rozdíl mezi oběžnými aktivy (*OA*) a krátkodobými závazky (*KZ*). V závislosti na požadavcích na analýzu je možné vymezit závazky dle splatnosti od tří měsíců do jednoho roku.

$$\check{CPK} = OA - KZ \quad (4.3)$$

Na čistý pracovní kapitál se lze též dívat ze dvou různých pohledů. Z manažerského pohledu tato částka představuje oběžný majetek, který je krytý dlouhodobým kapitálem. Je to tedy částka, kterou lze volně využívat k zajištění bezproblémového chodu podniku. Z pohledu vlastníka či investora se pak jedná pouze o součást dlouhodobého kapitálu. [5; s. 175]

Velikost čistého pracovního kapitálu vypovídá o solventnosti a likviditě firmy. Zatím co kladná hodnota udává, že podnik zřejmě nebude mít, díky dobrému finančnímu zázemí, problém pokračovat ve své činnosti a aktivitách, záporná hodnota může být považována za varování před případnou neschopností podniku dostávat svým závazkům.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je nejpoužívanější metodou finanční analýzy. Je oblíbená hlavně díky své jednoduchosti a nízké časové náročnosti. Hlavním zdrojem dat pro analýzu jsou opět informace z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Pomocí jednotlivých ukazatelů jsou pak takto získané hodnoty porovnávány nebo je definována jejich vzájemná provázanost.

Z praktického hlediska se ukazatele seskupují do několika skupin, které se zaměřují vždy na určitou stranu pohledu při analýze podniku.

4.3.1 Ukazatele likvidity

Tato skupina ukazatelů vypovídá zejména o schopnosti podniku dostát svým závazkům. Nízká likvidita může signalizovat nedostatek prostředků nutných k pokračování hospodářské činnosti podniku. Naopak příliš vysoká likvidita může snižovat celkové výnosy podniku z důvodu velkého množství vázaných prostředků. Výsledné hodnoty

lze pak porovnat s oborovými hodnotami a hodnotami pro daný ukazatel doporučenými. Uvedené doporučené hodnoty udává [2; s. 177].

Běžná likvidita (Current Ratio)

Udává poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Tento poměr zobrazuje, kolikrát by byl podnik schopen splatit všechny své krátkodobé závazky, kdyby veškerá oběžná aktiva přeměnil na peníze.

$$CR = \frac{OA}{KZ} \quad (4.4)$$

Doporučená hodnota: 1,8 – 2,5

Pohotová likvidita (Quick Asset Ratio)

Tento ukazatel je velmi podobný tomu předchozímu. Zohledňuje však i nízkou likviditu zásob, a tím i případné problémy s využitím této části oběžných aktiv ke splacení krátkodobých závazků. Výsledný poměr pak udává, kolikrát je schopen podnik pokrýt z oběžných aktiv po odečtení zásob své krátkodobé závazky.

$$QAR = \frac{(OA - Zás)}{KZ} \quad (4.5)$$

Doporučená hodnota: 1 - 1,5

Okamžitá likvidita (Cash Position Ratio)

Okamžitá likvidita je nejpřísnější variací předešlých dvou ukazatelů. Pro uhrazení krátkodobých závazků totiž uvažuje pouze finanční majetek podniku, tedy prostředky, které má podnik prakticky ihned k dispozici.

$$CPR = \frac{FM}{KZ} \quad (4.6)$$

Doporučená hodnota: 0,2 – 0,5

4.3.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability zobrazují nakolik je nakládání podniku s investovaným kapitálem efektivní, tj. zda je činností podniku generován zisk a jaká je jeho výše v poměru k vloženému kapitálu.

Pro ukazatele z této skupiny nejsou zaváděny žádné doporučené hodnoty, ale v zásadě platí že čím vyšší hodnota, tím lepší je situace podniku. I tak je ale vhodné porovnat výsledky s příslušnými hodnotami v oboru.

Úskalím při výpočtu jednotlivých ukazatelů může být to, že dochází k vzájemnému porovnávání tokových (výsledovka) a stavových veličin (rozvaha). Někdy se doporučuje spočítat hodnotu stavové veličiny jako průměr hodnot ze začátku a konce období nebo jako průměr za jednotlivé měsíce. V případě velkých rozdílů mezi obdobími však může dojít k výraznému zkreslení výsledných hodnot. Další variantou jeví se jako správnější je využít hodnoty stavových veličin ze začátku období, protože z těchto hodnot byl zisk tvořen. Nejběžnější a tedy pro potřeby porovnání i nejvhodnější způsob je však porovnání hodnot tak, jak jsou uvedeny ve výkazech účetní závěrky. Proto tento způsob bude využit i pro potřeby této práce. [2; s. 175-176], [5; s. 177]

Rentabilita aktiv (ROA)

Jedná se o klíčový ukazatel rentability, který zobrazuje účinnost celkových aktiv podniku nezávisle na tom, zda jsou financována z vlastního nebo cizího kapitálu. Vypočítá se jako poměr zisku k hodnotě celkových aktiv. Vzorec pro výpočet pak může vypadat takto:

$$ROI = \frac{EBIT}{CA} \quad (4.7)$$

Hodnota čitatele, tj. hodnota zisku, může být zadána několika způsoby a na základě zvoleného způsobu musí být pak nahlíženo i na výsledek analýzy při jeho interpretaci.

Hodnotu zisku lze uvažovat jako zisk před zdaněním a před odečtením úroků (*EBIT*), jako zisk před zdaněním (*EBT*) nebo jako čistý zisk (*EAT*). Pro následné porovnání výsledků s hodnotami z oboru se jeví jako nejvhodnější pro potřeby této práce použití varianty *EBIT*. [5; s.178]

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Tento ukazatel je zajímavý zejména pro vlastníky podniku. Vyjadřuje míru zhodnocení jimi vloženého kapitálu. Jeho hodnotu udává poměr zisku a vlastního kapitálu. Ziskem je v tomto případě většinou myšlen čistý zisk (*EAT*) Vlastní kapitál (VK) pak může být snížen o hodnotu fondů u kterých je předpoklad budoucí spotřeby.

$$ROE = \frac{EAT}{VK} \quad (4.8)$$

Hodnotu rentability vlastního kapitálu je zvláště nutné porovnávat s hodnotami v oboru, případně s hodnotami konkurence. Dlouhodobé snížení této hodnoty oproti konkurenci může mít negativní vliv na ochotu investora nechávat v podniku své prostředky, pokud má jinde možnost většího výnosu.

Rentabilita tržeb (ROS)

Zobrazuje vliv tržeb na výši zisku. V závislosti na požadovaném cíli analýzy lze rovněž se ziskem počítat, jako s některou z hodnot *EBIT*, *EBT* nebo *EAT*. V případě interních informací o tržní úspěšnosti je počítáno s čistým ziskem (*EAT*). Pro potřeby porovnání s oborovými hodnotami je však daleko vhodnější využít hodnotu *EBIT* z důvodu eliminace zkreslení vlivem různé kapitálové struktury. Rovnice pro výpočet pak může vypadat takto:

$$ROS = \frac{EBIT}{T} \quad (4.9)$$

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE)

Ukazatel slouží zejména k hodnocení monopolních veřejně prospěšných společností, ale lze jej využít i pro vzájemné srovnávání firem. Je definován poměrem mezi sumou čistého zisku a úroků (tj. celkovým výnosem investorů) a součtem vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků (tj. dlouhodobě dostupných prostředků). [5; s. 179]

$$ROCE = \frac{(EAT + \text{úroky})}{(DZ + VK)} \quad (4.10)$$

4.3.3 Ukazatele aktivity

Tato skupina ukazatelů mapuje efektivitu firmy v nakládání s aktivy. Hlavním kritériem pro stanovení ideálního množství aktiv je jejich využitelnost. Pokud je množství vyšší než lze účelně využít, je zbytečně snižována hodnota zisku vznikajícími náklady. V případě nedostatku zas firma přichází o potenciálně výhodné příležitosti a tím i snižuje výši potenciálních výnosů. [5; s. 181]

Vázanost celkových aktiv

Jedná se o ukazatel, který zobrazuje celkovou produkční efektivnost firmy. Nižší hodnota ukazatele je v tomto případě lepší. Signalizuje totiž expanzi podniku bez nutnosti zvyšovat své finanční zdroje. Je dobře využitelný pro prostorové srovnávání a je definován následujícím vztahem:

$$\text{vázanost celkových aktiv} = \frac{CA}{T} \quad (4.11)$$

Obrat celkových aktiv

Jednoduchý ukazatel udávající počet obrátek aktiv za určité období (rok). Doporučená hodnota ukazatele dle [2; s. 179] je minimálně 1. Je však vhodné porovnávat výsledný

ukazatel i s oborovými hodnotami. Navýšení hodnoty ukazatele je možné zvýšením tržeb nebo odprodáním některých aktiv.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{T}{CA} \quad (4.12)$$

Obrat zásob

Udává kolikrát za rok se každá položka zásob přemění v ostatní formy oběžného majetku resp. je prodána a následně opětovně nakoupena. “Slabinou tohoto ukazatele je, že tržby odrážejí tržní hodnotu, zatím co zásoby se uvádějí v nákladových (pořizovacích) cenách.” [5; s.182] Zároveň zde opět dochází k porovnávání stavové (zásoby) a tokové (tržby) veličiny a proto by reálnému obrazu napomohlo využití průměru konečných měsíčních stavů. Z praktických důvodů se však užívá hodnota uvedená v rozvaze za hodnocený rok.

$$\text{obrat zásob} = \frac{T}{Zás} \quad (4.13)$$

Doba obratu zásob

Udává průměrný počet dnů po které jsou zásoby vázány v podniku od fáze pořízení až do fáze spotřeby resp. prodeje. Mimo to rovněž do jisté míry vypovídá i o likviditě daného podniku. Za rok se v tomto případě považuje dle konvence hodnota 360 dní.

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{Zás}{(T/360)} \quad (4.14)$$

Splatnost (obrat) pohledávek

Udává kolikrát za rok dojde k vyrovnání pohledávek. Pro hodnocení obratovosti pohledávek se však častěji užívá následující ukazatel.

$$\text{Obrat pohledávek} = \frac{T}{Pohl.} \quad (4.15)$$

Doba splatnosti pohledávek

Je průměrný počet dnů, po které musí čekat než dostane zaplacené za vyfakturované služby. Pokud je hodnota tohoto ukazatele dlouhodobě nad hodnotou běžné délky splatnosti, je to signál pro vedení podniku k tomu, aby byla provedena opatření, která by inkasování pohledávek urychlila.

$$\text{doba splatnosti pohledávek} = \frac{Pohl.}{(T/360)} \quad (4.16)$$

Obrat závazků pohledávek

Udává ke kolika obrátkám závazků během roku dojde, tj. kolikrát za rok dojde k vyrovnání pohledávek. I zde se však častěji využívá ukazatel doby splatnosti.

$$\text{Obrat závazků} = \frac{T}{KZ} \quad (4.17)$$

Doba splatnosti krátkodobých závazků

Je definována jako počet dnů, po které firma využívá prostředky určené ke splacení závazků jako levný zdroj cizího kapitálu. S ohledem na finanční rovnováhu ve firmě se doporučuje aby doba splatnosti krátkodobých závazků byla delší než doba splatnosti pohledávek. Není však dobré opomíjet skutečnost, že příliš dlouhá doba splatností může mít negativní vliv na budoucí spolupráci s věřiteli.

$$\text{doba splatnosti } KZ = \frac{KZ}{(T/360)} \quad (4.18)$$

4.3.4 Ukazatele zadluženosti

Poslední skupina poměrových ukazatelů, která bude využívána v rámci této práce, podává informace o vzájemném vztahu mezi vlastními a cizími zdroji. Mimo to také

prezentuje schopnost podniku hradit náklady cizího kapitálu.

Celková zadluženost

Hodnota udávající poměr mezi cizím kapitálem a celkovými aktivy. Umožňuje tedy zjistit z kolika procent je majetek podniku financován z cizích případně vlastních zdrojů. Pokud jsou výsledné hodnoty vyšší než průměrné hodnoty v daném oboru, může to mít za následek problémy se získáváním dalších cizích zdrojů.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{CK}{CA} \quad (4.19)$$

Kvóta vlastního kapitálu

Je doplňkem k předchozímu ukazateli. Vypovídá o finanční nezávislosti firmy a stejně jako předchozí informuje o struktuře kapitálu v podniku.

$$\text{kvóta vlastního kapitálu} = \frac{VK}{CA} \quad (4.20)$$

Ukazatel úrokového krytí

Podává informaci o tom, kolikrát je podnik schopen ze svého zisku pokrýt úroky z cizího kapitálu, tedy náklady vznikající s jeho pořízením. Hodnota ukazatele menší než 1 brání budoucímu využívání cizího kapitálu. Pro dobrou funkčnost podniku se někdy jako dostatečná hodnota bývá uváděno [5; s.185] 3 až 6 násobné pokrytí úroků ziskem. V zásadě ale platí, že čím vyšší hodnota, tím lépe.

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (4.21)$$

Dlouhodobá zadluženost

Podává informaci o tom, kolik procent aktiv firmy je financováno dlouhodobými zdroji.

Spolu s následujícím ukazatelem napomáhá u cizího kapitálu k nalezení ideálního poměru mezi krátkodobými a dlouhodobými zdroji. Hodnota ukazatele je dána poměrem mezi dlouhodobým cizím kapitálem (DCK) a celkovými aktivy.

$$\text{dlouhodobá zadluženost} = \frac{DCK}{CA} \quad (4.22)$$

Běžná zadluženost

Ukazatel velmi podobný předchozímu. Porovnává krátkodobý cizí kapitál (KCK) s celkovými aktivy. Běžná zadluženost je definována následujícím vztahem:

$$\text{běžná zadluženost} = \frac{KCK}{CA} \quad (4.23)$$

Dlouhodobé krytí aktiv

Udává nakolik se dlouhodobé zdroje podílí na krytí celkových aktiv podniku. Za dlouhodobé zdroje je považován vlastní kapitál a dlouhodobý cizí kapitál.

$$\text{dlouhodobé krytí aktiv} = \frac{(VK + DCK)}{CA} \quad (4.24)$$

Variací tohoto ukazatele lze zjistit, jak je to s krytím stálých aktiv a to dosazením do vzorce 4.24 na místo celkových aktiv aktiva stálá. Výsledná hodnota vypovídá o stabilitě firmy a je vhodné aby byla vyšší než 1. [5; s. 185]

4.4 Porovnání s oborovými hodnotami

V průběhu této kapitoly jsem několikrát zmiňoval vhodnost porovnání zjištěných hodnot s hodnotami z oboru. Oborové hodnoty lze získat ze statistik, které poskytuje Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO) na svém webovém portálu www.mpo.cz. Podrobně viz [11].

Další ale mnohem náročnější variantou by bylo zpracovat finanční analýzu z účetních dat konkurenčních subjektů a zjištěné hodnoty následně porovnat s vlastními výsledky. Výhodou tohoto postupu je sice možnost přesnějšího zacílení, ale velkou nevýhodou je vysoká časová náročnost.

4.5 Interpretace výsledků finanční analýzy

Při interpretaci a vyvozování závěrů z výsledků finanční analýzy je důležité koordinovat obecné závěry s aktuální tržní situací, vlivem prostředí, strukturou analyzované firmy. Zároveň je nutné brát v úvahu, že některé závěry není možné brát jako směrodatné, protože při jejich stanovování nemusely být zohledněny všechny informace k tomu potřebné, protože např. nebyly k dispozici.

5 PŘÍKLAD FINANČNÍ ANALÝZY

5.1 Informace o firmě IMOS Brno, a.s.

Stručný přehled

Den zápisu do OR:	1. 1. 1997
Obchodní jméno:	IMOS Brno, a.s.
Sídlo:	Olomoucká 174, 627 00 Brno
Identifikační číslo:	25322257
Zapsaná u:	KS v Brně, oddíl B, vložka 2211
Hlavní předmět podnikání:	provádění staveb, včetně jejich změn, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování
Právní forma:	akciová společnost
Statutární orgán:	představenstvo akciové společnosti
Základní kapitál:	205 000 000,- Kč

Základní informace

Společnost IMOS Brno, a.s. působí na českém trhu od počátku roku 1997, podnikatelská aktivita pod značkou IMOS však byla provozována již od roku 1990. Za dobu své existence firma rozšířila oblast působení z jihomoravského regionu na celou Českou a Slovenskou republiku. Slovenská organizační složka vznikla roku 2004. Celkovou organizační strukturu firmy od června roku 2005 ilustruje obrázek 5.1. [9]

Obrázek 5.1 - Organizační struktura IMOS Brno, a.s. [10]

Hlavní činností společnosti je zajišťování široké škály staveb z pozice generálního dodavatele, a to zejména v oborech pozemních, dopravních a vodohospodářských staveb. Dále se věnuje výzkumu v oblasti pozemního stavitelství a provozu akreditované zkušební laboratoře.

Akciová společnost IMOS Brno, a.s. je ze 100% vlastněna českou společností IMOS holding, a.s. Průměrný počet zaměstnanců se v průběhu let 2007 - 2011 snížil z 809 na 650, což může odrážet jednak proběhlou finanční krizi a aktuální období ekonomické recese, zároveň to však pravděpodobně poukazuje na snahu o zvyšování kvalifikace a odbornosti pracovníků. Důkazem může být zvyšující se počet autorizovaných techniků a inženýrů v řadách zaměstnanců - 48 osob k datu 31. 3. 2012.

Referenční stavby

Pro ilustraci je uvedeno několik referenčních staveb, realizovaných v Brně.

Obrázek 5.2 - Technologický inkubátor II
novostavba (2007) [9]

Obrázek 5.3 - Justiční areál
novostavba (2009) [9]

Obrázek 5.4 - Labyrint pod Zelným trhem
rekonstrukce (2010) [9]

zdroj [OC letmo]

Obrázek 5.5 - OC Letmo („vyhořele casino“)
projekční činnost (aktuálně)

Doplňující informace pro finanční analýzu

Hlavním zdrojem dat následné finanční analýzy jsou výroční zprávy společnosti za posledních 5 po sobě jdoucích let, tedy za hospodářské roky 2007 - 2011 dostupné z webové prezentace společnosti [9].

Společnost IMOS Brno, a.s. stanovuje začátek hospodářského roku na 1. dubna a jeho konec na 31. března kalendářního roku bezprostředně následujícího. Hospodářský rok firma označuje vždy číslicí kalendářního roku, se kterým se překrývá z větší části. V praxi to znamená že např. hospodářský rok 2011 bude definován od 1.4.2011 do 31.3.2012. Toto označení bude využíváno i pro potřeby této práce. Při porovnávání výsledků s oborovými hodnotami, které poskytuje MPO, je volena vždy hodnota pro první kvartál kalendářního roku, kterému odpovídá datum ukončení hospodářského roku.

Hodnoty z účetních výkazů za jednotlivé roky byly pro usnadnění práce s daty zpracovány do ucelených tabulek dle jednotlivých výkazů. Konkrétně pro rozvahu, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow. Tyto souhrnné tabulky jsou uvedeny v rámci příloh k této práci. Peněžní hodnoty ve výkazech i všech užívaných tabulkách a grafech jsou v tisících Kč, pokud není u konkrétní tabulky stanoveno jinak.

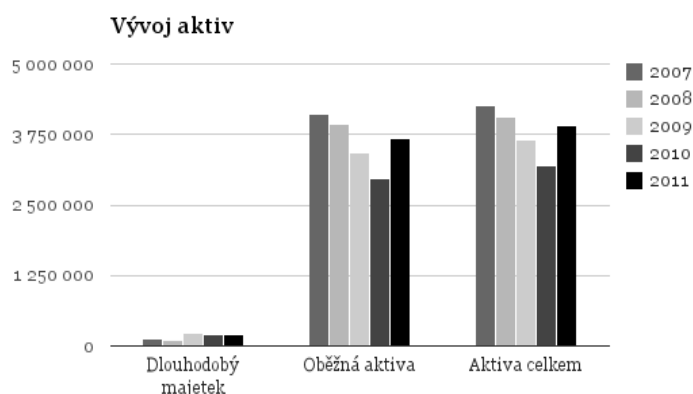
5.2 Analýza absolutních ukazatelů

5.2.1 Horizontální analýza

Jak již bylo zmíněno, podává informaci o trendu změny jednotlivých položek výkazu v průběhu sledovaného období.

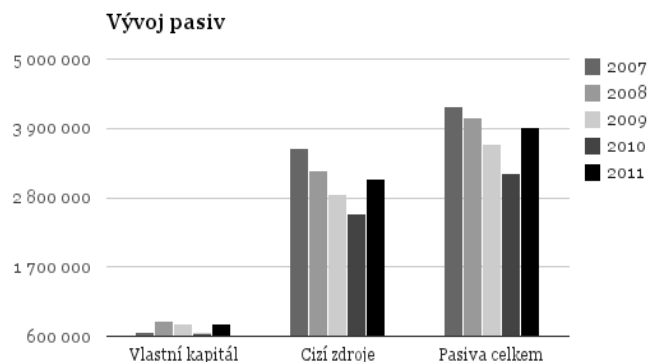
Rozvaha

Z výsledků analýzy je vidět, že aktiva i pasiva firmy IMOS Brno, a.s. mají až na poslední rok klesající tendenci. Jak lze též vyčíst z grafů na obrázcích 5.6 a 5.7.

Obrázek 5.6 - Graf - Vývoj aktiv [vlastní]

Tento vývoj v případě aktiv silně koresponduje s vývojem oběžného majetku. A dle podrobného výsledku analýzy v tabulce 5.1, kde je podobný trend vidět v zásobách u materiálu a nedokončené výroby, by bylo možné, že pokles je zapříčiněn snížením objemu zakázek. Tento fakt však nebude až tolik zásadním vzhledem k nízkému podílu na celkové sumě oběžných aktiv. Z tohoto hlediska je naopak zajímavější a i trendově odpovídající meziroční rozdíl krátkodobého finančního majetku. Odpověď na otázku, kam otekly peněžní prostředky, jsem našel ve výkazu cash flow. Zásadní příčinou poklesu aktiv je tedy s velkou pravděpodobností výplata dividend či podílu na zisku.

Obrázek 5.7 - Graf - Vývoj pasiv [vlastní]

V případě pasiv je podobný trend u objemově velmi výrazné položky cizích zdrojů, konkrétně krátkodobých závazků. V tomto případě to může z části potvrzovat původní tezi o snížení objemu výroby, také však může signalizovat zkrácení doby splatnosti závazků. Nabízela se i možnost nižších mzdových nákladů vlivem klesajícího počtu zaměstnanců. Při pohledu do rozvahy jsem však zjistil, že trend změny krátkodobých závazků vůči zaměstnancům jde spíše proti celkovému trendu. Značný vliv však může mít právě i snížení vlastního kapitálu výplatou dividend.

Tabulka 5.1 - Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza		Podílová (Index růstu)				Rozdílková (tis. Kč)			
období		08/07	09/08	10/09	11/10	08 - 07	09 - 08	10 - 09	11 - 10
Aktiva		0,96	0,90	0,87	1,23	-180 831	-420 736	-461 428	721 252
Dlouhodobý majetek		0,93	2,00	0,93	0,97	-7 766	111 020	-15 360	-6 747
Dlouhodobý nehmotný majetek		0,62	0,32	0,23	16,55	-452	-500	-180	855
Dlouhodobý hmotný majetek		0,93	2,17	0,93	0,96	-7 281	111 520	-15 180	-7 602
Dlouhodobý finanční majetek		1,00	1,00	1,00	1,00	-33	0	0	0
Oběžná aktiva		0,96	0,87	0,87	1,24	-170 785	-523 288	-456 030	721 848
Zásoby		3,08	0,53	0,75	0,74	173 989	-120 649	-33 639	-27 106
Materiál		1,04	0,58	0,27	4,26	935	-10 452	-10 422	12 370
Nedokončená výroba a polotovary		3,88	0,53	0,81	0,60	173 054	-110 197	-23 217	-39 476
Dlouhodobé pohledávky		0,62	1,30	0,34	2,24	-173 589	86 814	-248 489	156 672
Krátkodobé pohledávky		0,70	0,75	1,21	1,26	-718 800	-422 410	263 587	395 669
Krátkodobý finanční majetek		1,47	0,96	0,74	1,16	547 615	-67 043	-437 489	196 613
Časové rozlišení		0,89	0,53	2,04	1,32	-2 280	-8 468	9 962	6 151
Pasiva		0,96	0,90	0,87	1,23	-180 831	-420 736	-461 428	721 252
Vlastní kapitál		1,27	0,94	0,82	1,24	177 254	-47 738	-140 149	156 774
Základní kapitál		1,00	1,00	1,00	1,00	0	0	0	0
Kapitálové fondy		1,00	1,00	1,00	1,00	0	0	0	0
Fondy ze zisku		1,15	1,00	1,00	1,00	5 376	0	0	0
VH z let minulých		1,19	0,08	1,15	19,38	29 906	-172 707	2 222	314 851
VH z běžného účetního období		1,60	1,33	0,72	0,56	141 972	124 969	-142 371	-158 077
Cizí zdroje		0,90	0,89	0,89	1,22	-356 482	-369 058	-321 747	561 248
Rezervy		0,03	1,29	0,00	0,00	-96 562	920	-4 146	6 000
Dlouhodobé závazky		0,88	0,93	0,89	0,88	-82 026	-40 712	-61 385	-58 088
Krátkodobé závazky		1,03	0,88	0,89	1,30	79 907	-310 766	-256 216	613 336
Bankovní úvěry a výpomoci		0,07	0,00	0,00	0,00	-257 801	-18 500	0	0
Časové rozlišení		0,74	0,12	1,91	4,28	-1 603	-3 940	468	3 230

Zdroj [vlastní]

Odpověď, která by nejlépe vystihovala danou skutečnost se pokusím následně najít pomocí poměrových ukazatelů.

Výkaz zisku a ztráty

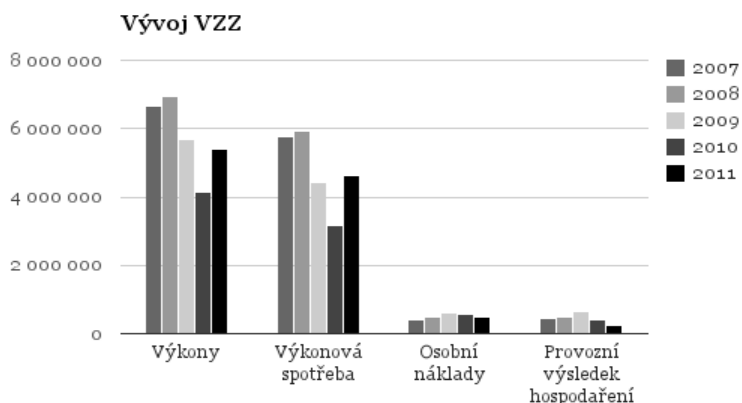
Podrobný výsledek analýzy výsledovky zobrazuje tabulka 5.2. Vývojový trend výkonů silně koresponduje s trendem poklesu aktiv a pasiv.

Tabulka 5.2 – Horizontální analýza výsledovky

Horizontální analýza	Podílová (Index růstu)				Rozdílová (tis. Kč)			
	08/07	09/08	10/09	11/10	08 - 07	09 - 08	10 - 09	11 - 10
Výkony	1,04	0,82	0,73	1,30	262 263	-1 238 386	-1 549 969	1 255 095
Výkonová spotřeba	1,03	0,74	0,72	1,47	162 156	-1 533 479	-1 251 703	1 472 215
Spotřeba materiálu a energie	1,01	0,67	1,13	1,08	3 656	-148 021	39 946	26 522
Služby	1,03	0,75	0,69	1,51	158 500	-1 385 458	-1 291 649	1 445 693
Přidaná hodnota	1,11	1,30	0,77	0,78	100 107	295 093	-298 266	-217 120
Osobní náklady	1,19	1,25	0,88	0,89	80 307	124 001	-72 620	-60 388
Daně a poplatky	0,75	0,71	0,92	1,55	158 500	-1 385 458	-1 291 649	1 445 693
Odpisy dlouhodobého majetku	1,27	1,29	0,95	1,20	-1 278	-1 128	-229	1 358
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	0,51	0,35	2,29	1,29	2 444	3 348	-799	2 882
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0,48	0,40	2,45	0,96	-19 694	-13 306	9 082	4 613
Změna stavu rezerv	0,04	7,65	0,77	-1,34	-38 732	11 227	-2 984	-23 273
Ostatní provozní výnosy	0,73	1,34	0,59	1,64	-11 121	10 045	-16 547	14 862
Ostatní provozní náklady	0,84	0,55	2,39	1,43	-5 976	-14 334	24 809	18 308
Provozní výsledek hospodaření	1,11	1,37	0,60	0,66	46 120	176 383	-261 323	-136 024
Výnosové úroky	2,69	0,57	0,52	1,53	20 577	-14 185	-8 878	5 136
Nákladové úroky	0,05	3,61	1,54	1,22	-10 353	1 474	1 104	697
Finanční výsledek hospodaření	-1,72	-0,03	20,78	0,58	39 935	-25 930	-13 408	5 880
Daň z příjmu za běžnou činnost	0,70	1,20	0,14	2,32	-55 957	25 524	-132 360	27 933
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1,60	1,33	0,72	0,56	142 012	124 929	-142 371	-158 077
Výsledek hospodaření za účetní období	1,60	1,33	0,72	0,56	142 012	124 929	-142 371	-158 077

Zdroj [vlastní]

Pro lepší názornost jsem objemově významné položky znázornil pomocí následujícího grafu.

Obrázek 5.8 - Graf - Vývoj vybraných položek [vlastní]

Výkony a výkonové náklady se vyvíjí obdobným tempem jakým se vyvíjela rozvaha. Což by opět mohlo nasvědčovat úbytku podílu na zakázkách. Osobní náklady a provozní zisk mají trend sice ne tak strmý, ale v případě, že bych uvažoval roční posun, dal by se považovat za podobný. Roční prodleva u osobních nákladů by mohla být způsobena setrvačností při operativním přizpůsobování počtu zaměstnanců možnostem uplatnění na zakázkách. Provozní výsledek hospodaření by pak mohl být prodlevou ve vyúčtování objemnějších a dlouhodobějších zakázek.

5.2.2 Vertikální analýza

Rozvaha

Z tabulky 5.3 jasně vyplývá, že firma IMOS Brno, a.s. dlouhodobě a podstatně převyšuje průměrné hodnoty v podílu oběžného majetku na aktivech a v podílu cizích zdrojů na pasivech podniku.

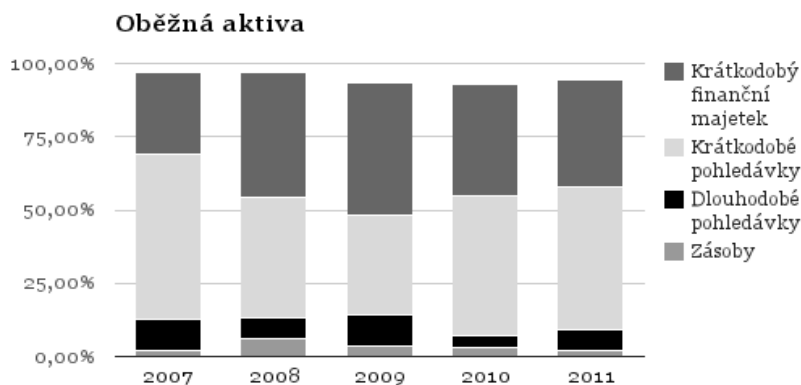
Tabulka 5.3 – Vertikální analýza rozvahy

Za rok	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Dlouhodobý majetek	2,80%	2,74%	6,09%	6,49%	5,12%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,03%	0,02%	0,01%	0,00%	0,02%
Dlouhodobý hmotný majetek	2,42%	2,35%	5,68%	6,02%	4,72%
Dlouhodobý finanční majetek	0,35%	0,37%	0,41%	0,47%	0,38%
Oběžná aktiva	96,72%	96,82%	93,65%	92,90%	94,22%
Zásoby	1,97%	6,33%	3,76%	3,24%	1,95%
Materiál	0,56%	0,61%	0,39%	0,12%	0,41%
Nedokončená výroba a polotovary	1,41%	5,72%	3,37%	3,12%	1,54%
Dlouhodobé pohledávky	10,85%	7,06%	10,26%	3,95%	7,23%
Krátkodobé pohledávky	56,25%	41,10%	34,27%	47,49%	48,84%
Krátkodobý finanční majetek	27,65%	42,33%	45,37%	38,22%	36,20%
Časové rozlišení	0,48%	0,44%	0,26%	0,61%	0,66%
Pasiva	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	15,54%	20,58%	21,64%	20,38%	20,63%
Základní kapitál	4,82%	5,03%	5,61%	6,43%	5,24%
Kapitálové fondy	0,64%	0,67%	0,74%	0,85%	0,69%
Fondy ze zisku	0,84%	1,01%	1,12%	1,29%	1,05%
VH z let minulých	3,71%	4,61%	0,41%	0,54%	8,49%
VH z běžného účetního období	5,53%	9,26%	13,75%	11,28%	5,16%
Cizí zdroje	84,32%	79,31%	78,34%	79,59%	79,26%
Rezervy	2,35%	0,08%	0,11%	0,00%	0,15%
Dlouhodobé závazky	15,74%	14,42%	14,97%	15,21%	10,92%
Krátkodobé závazky	59,74%	64,36%	63,26%	64,38%	68,19%
Bankovní úvěry a výpomoci	6,50%	0,45%	0,00%	0,00%	0,00%
Časové rozlišení	0,14%	0,11%	0,01%	0,03%	0,11%

Zdroj [vlastní]

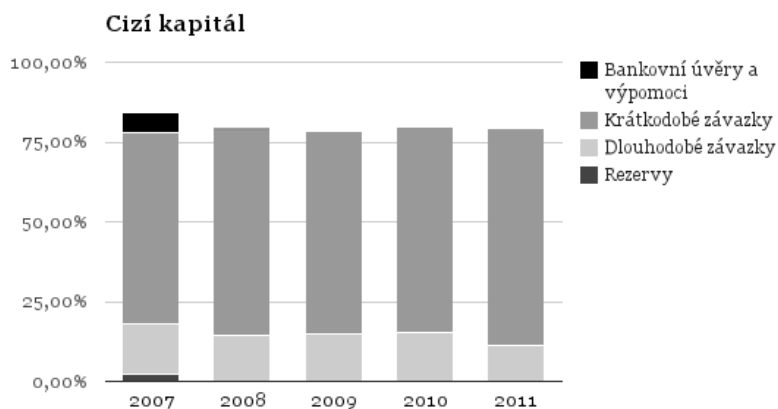
Tento fakt je způsoben zejména velkým podílem krátkodobých pohledávek a závazků ve zmíněných složkách rozvahy. Tuto skutečnost je třeba vzít na vědomí, např. při

vyhodnocování ukazatelů zadluženosti. Pro lepší názornost je složení ilustrováno grafy na následujících obrázcích.

Obrázek 5.9 - Graf - Skladba oběžného majetku [vlastní]

Nutno též poznamenat, že drtivou většinu krátkodobých i dlouhodobých pohledávek tvoří pohledávky z obchodních vztahů. To by mohlo znamenat, že podnik nemá dostatečnou efektivitu při jejich inkasování. Také ale může být součástí hospodářského plánu podniku.

Obrázek 5.10 - Graf - Skladba cizích zdrojů [vlastní]

I zde se podstatná část závazků nachází ve formě závazků z obchodního styku. Což by mohlo signalizovat, že firma v budoucnu nemusí být platebně schopná, ale také jen, že

se jedná o strategický nástroj pro hospodaření podniku. Objemově významnou položkou jsou i dohadné účty pasivní, kde mohou figurovat například nevyfakturované dodávky, případně probíhající převody peněz na konci účetního období. K prokázání však nemám dostatečné materiály, takže touto položkou dále zabývat nebudu.

Výkaz zisku a ztráty

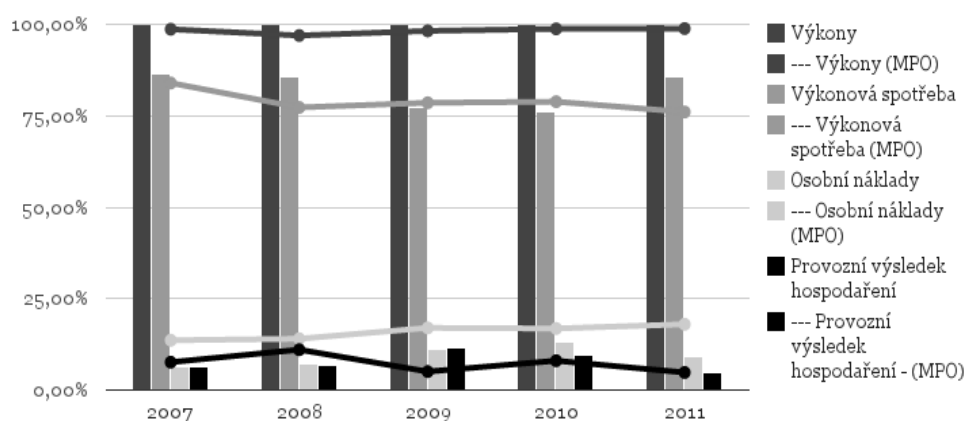
Výsledná analýza podává informaci o tom, nakolik se která položka podílí na obrátu. Přehled rozložení v jednotlivých letech zachycuje tabulka 5.4.

Tabulka 5.4 – Vertikální analýza výsledovky

Za rok	2007	2008	2009	2010	2011
Výkony	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výkonová spotřeba	86,63%	85,69%	77,41%	76,15%	85,71%
Spotřeba materiálu a energie	6,70%	6,50%	5,32%	8,27%	6,84%
Služby	79,93%	79,19%	72,09%	67,88%	78,87%
Přidaná hodnota	13,37%	14,31%	22,59%	23,85%	14,29%
Osobní náklady	6,30%	7,22%	10,96%	13,30%	9,10%
Daně a poplatky	0,08%	0,06%	0,05%	0,06%	0,07%
Odpisy dlouhodobého majetku	0,14%	0,17%	0,26%	0,34%	0,32%
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	0,60%	0,29%	0,12%	0,39%	0,38%
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0,40%	0,18%	0,09%	0,30%	0,22%
Změna stavu rezerv	0,61%	0,02%	0,23%	0,24%	-0,25%
Ostatní provozní výnosy	0,61%	0,43%	0,70%	0,56%	0,71%
Ostatní provozní náklady	0,57%	0,46%	0,31%	1,03%	1,13%
Provozní výsledek hospodaření	6,50%	6,92%	11,52%	9,52%	4,79%
Výnosové úroky	0,18%	0,47%	0,33%	0,23%	0,27%
Nákladové úroky	0,16%	0,01%	0,04%	0,08%	0,07%
Finanční výsledek hospodaření	-0,22%	0,36%	-0,01%	-0,34%	-0,15%
Daň z příjmu za běžnou činnost	2,76%	1,85%	2,69%	0,51%	0,91%
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	3,52%	5,44%	8,81%	8,67%	3,73%
Výsledek hospodaření za účetní období	3,52%	5,44%	8,81%	8,67%	3,73%

Zdroj [vlastní]

Podle nepřímé úměry mezi vývojem výkonové spotřeby a vývojem osobních nákladů by bylo možné vyvozovat, že patrně vlivem hospodářské krize, došlo k úbytku výroby což se projevilo jednak poklesem hodnoty výkonové spotřeby, ale i nárůstem osobních potažmo mzdových nákladů, což by potvrzovalo již vzpomenutou teorii o setrvačnosti v řízení lidských zdrojů. Ačkoli hodnota osobních nákladů až na poslední rok stoupá, stále se pohybuje pod oborovým průměrem i s mírnou rezervou, jak ukazuje graf na obrázku 5.11. V posledním roce se navíc tempo růstu u osobních nákladů i u výkonové spotřeby na rozdíl od oborových hodnot obrací, což může být chápáno jako krok v duchu protikrizové politiky podniku a pokus o nastartování trhu.

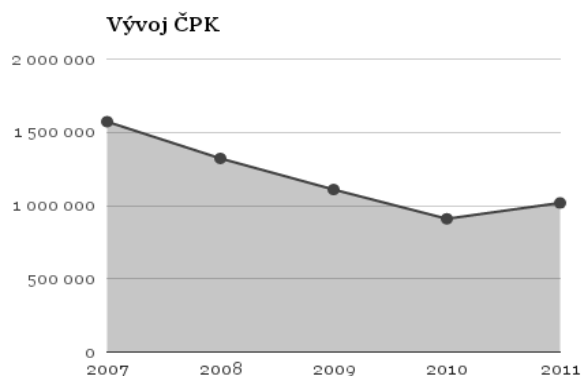
Obrázek 5.11 - Graf – Porovnání vybraných hodnot s oborem [vlastní]

Do uvedeného grafu jsem pro porovnání s oborovými hodnotami vybral pouze položky s významného objemu. Mimo zmíněného vývoje výkonů spotřeby a osobních nákladů, porovnávám i provozní výsledek hospodaření jako zástupnou položku hospodářských výsledků. Finanční výsledek vzhledem k objemu nepovažuji v tomto případě za příliš významný a konečný výsledek hospodaření kopíruje trend výsledku provozního. Ačkoli je provozní výsledek první dva roky pod průměrem v roce 2009 vystoupá celkem výrazně i proti oborovému trendu. V následujících letech však klesá na hranici oborového průměru.

5.3 Analýza rozdílových ukazatelů

5.3.1 Čistý pracovní kapitál

Hodnoty ukazatele vypočítané dle vztahu 4.3 a jejich vývoj přehledně znázorňuje následující graf. A v tabulce 5.5 je zachycen výpočet hodnot pro jednotlivé roky.

Obrázek 5.12 - Graf - vývoj ČPK [vlastní]

Tabulka 5.5 - Výpočet ČPK

ČPK [v tis. Kč]	2007	2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	4 113 364	3 942 579	3 419 291	2 963 261	3 685 109
Krátkodobé závazky	2 540 754	2 620 661	2 309 895	2 053 679	2 667 015
ČPK	1 572 610	1 321 918	1 109 396	909 582	1 018 094

Zdroj [vlastní]

I přes klesající trend, ve kterém se odráží celková situace v podniku, si firma udržuje dostačující množství čistého pracovního kapitálu. V posledním roce se navíc trend obrací, což by mohlo signalizovat obecné zlepšení situace. Z pohledu tohoto ukazatele by tedy podnik neměl mít závažné problémy s udržením své platební schopnosti. Pro potvrzení tohoto závěru však ještě bude využito poměrových ukazatelů.

5.4 Analýza poměrových ukazatelů

5.4.1 Ukazatele likvidity

Hodnoty likvidity za analyzované období byly vypočítány pomocí vzorců 4.4, 4.5 a 4.6. Výpočet je pro přehlednost uspořádán do následující tabulky:

Tabulka 5.6 - Výpočet likvidity

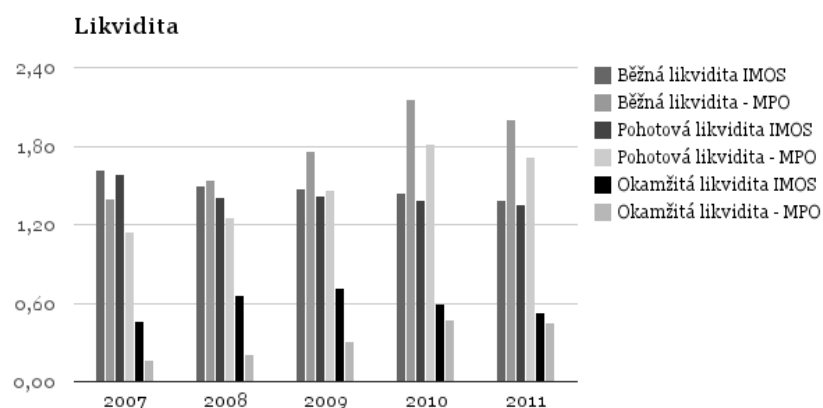
UKAZATELE LIKVIDITY	2007	2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	4 113 364	3 942 579	3 419 291	2 963 261	3 685 109
Krátkodobé závazky	2 540 754	2 620 661	2 309 895	2 053 679	2 667 015
Zásoby	83 774	257 763	137 114	103 475	76 369
Krátkodobý finanční majetek	1 175 992	1 723 607	1 656 564	1 219 075	1 415 688
Běžná likvidita (Current Ratio)	1,62	1,50	1,48	1,44	1,38
Pohotová likvidita (Quick Asset Ratio)	1,59	1,41	1,42	1,39	1,35
Okamžitá likvidita (Cach Position Ratio)	0,46	0,66	0,72	0,59	0,53
Běžná likvidita - MPO	1,40	1,54	1,76	2,16	2,00
Pohotová likvidita - MPO	1,15	1,25	1,46	1,82	1,72
Okamžitá likvidita - MPO	0,16	0,21	0,31	0,47	0,45

Zdroj [vlastní]

V tabulce jsou mimo výsledků zahrnuty i oborové průměry a obecné doporučené hodnoty pro jednotlivé ukazatele.

U běžné likvidity jsou hodnoty pod doporučenými hodnotami i pod hranicí oborového průměru. Za běžných okolností by tato situace signalizovala potenciální nebezpečí, ale vzhledem ke struktuře a likviditě oběžných aktiv jsou i takto nízké hodnoty dostačující a umělé zvyšování by pouze zbytečně vázalo další kapitál. Z dlouhodobějšího hlediska bych se pokusil alespoň stabilizovat prozatím klesající trend hodnot tohoto ukazatele.

Pokud se ale podívám na pohotovou a okamžitou likviditu, zde se hodnoty jeví v odpovídajících mezích, takže po stránce likvidity si podnik nemusí dělat starosti. Nápadná blízkost hodnot běžné a pohotové likvidity může být chápána navíc jako důkaz uváděné skladby oběžných aktiv. Pro názornost jsou výsledky zobrazeny i graficky.

Obrázek 5.13 - Graf – Likvidita [vlastní]

5.4.2 Ukazatele rentability

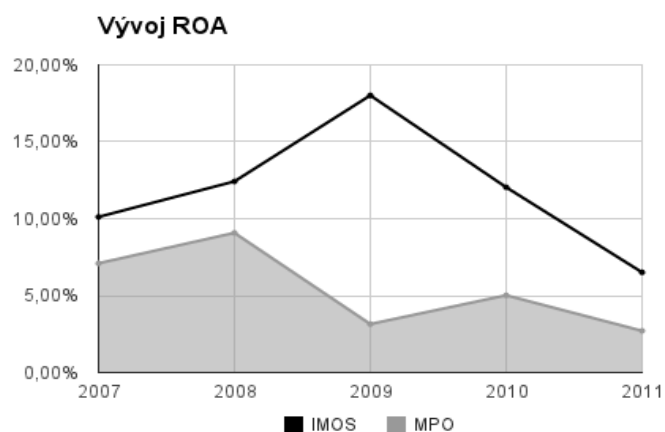
U všech ukazatelů rentability je důležitá maximalizace hodnot a dlouhodobě se nenacházet pod úrovní oborového průměru. Pro analýzu podniku jsem využil tři nejpoužívanějších ukazatelů i z důvodu dostupnosti oborových hodnot těchto ukazatelů. Výpočet na základě rovnic probíraných v teoretické části je opět seskupen do tabulky 5.8 spolu s oborovými hodnotami.

Tabulka 5.7 - Výpočet rentability

UKAZATELE RENTABILITY	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT (čistý zisk + daň + nákladové úroky)	430 211	505 913	657 840	384 213	254 766
EAT (čistý zisk)	235 281	377 293	502 222	359 851	201 774
EBT (zisk před zdaněním)	419 294	505 349	655 802	381 071	250 927
Nákladové úroky	10 917	564	2 038	3 142	3 839
Aktiva	4 252 863	4 072 032	3 651 296	3 189 868	3 911 120
Vlastní kapitál	660 764	838 018	790 280	650 131	806 905
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	6 762 307	6 638 364	5 759 338	4 215 500	5 437 543
ROA - R aktiv	10,12%	12,42%	18,02%	12,04%	6,51%
ROE - R vlastního kapitálu	35,61%	45,02%	63,55%	55,35%	25,01%
ROS - R tržeb	6,36%	7,62%	11,42%	9,11%	4,69%
ROA - MPO	7,10%	9,08%	3,15%	5,02%	2,71%
ROE - MPO	12,49%	16,14%	1,98%	7,12%	3,68%
ROS - MPO	7,30%	11,04%	5,06%	8,02%	4,81%

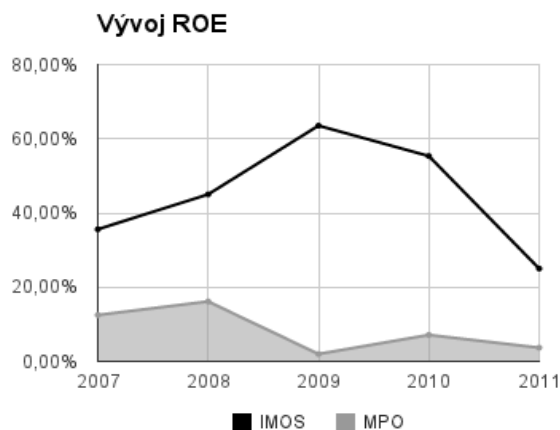
Zdroj [vlastní]

Rentabilita aktiv je v porovnání s hodnotami v oboru velmi dobrá, i když v posledních dvou letech její hodnota klesá. Jak lze vidět na obrázku 5.14, tento trend se vyskytuje v celém oboru.

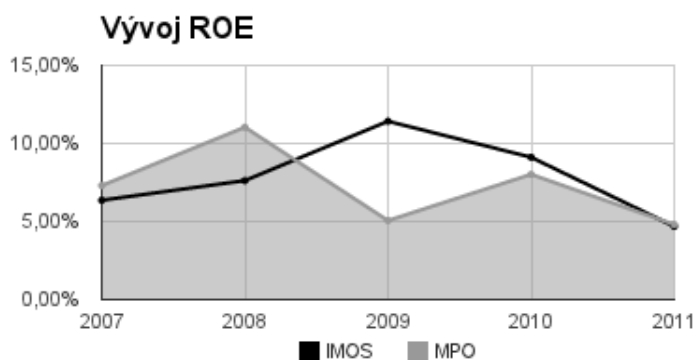
Obrázek 5.14 - Graf – ROA [vlastní]

Ještě lépe je na tom společnost IMOS Brno, a.s. pokud jde o rentabilitu vlastního kapitálu. Hodnoty ROE několikanásobně převyšují průměrné hodnoty v oboru, což je dobrým i znamením pro případné akcionáře, protože signalizuje vysokou výnosnost. I přes značný pokles v posledních dvou letech, který se prolíná celým oborem, si podnik udržuje výraznou rezervu oproti oborovým hodnotám.

Obrázek 5.15 - Graf – ROE [vlastní]

Poněkud komplikovanější je trend rentability tržeb, zde má podnik potenciální možnost se rozvíjet. Hodnoty podnikového ukazatele oscilují kolem oborových hodnot, jak je patrné i z grafu na obrázku 5.16.

Obrázek 5.16 - Graf – ROS [vlastní]

Celkově podnik dobře využívá dostupný majetek a dokáže efektivně zhodnocovat vložený kapitál. Klesající trend je způsoben spíše vlivem prostředí než vinou podniku. Výzvou pro zlepšení je zvýšení podílu tržeb na zisku

5.4.3 Ukazatele aktivity

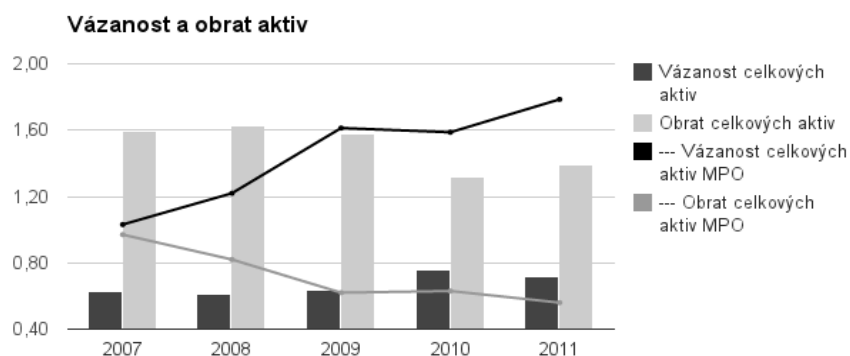
Pro přehlednost lze ukazatele aktivity rozdělit do dvojic, mezi kterými je závislost jednoduché či složitější nepřímé úměry. V tabulce 5.8 uvádím vypočtené ukazatele vždy v daných dvojicích pod sebou.

Tabulka 5.8 - Výpočet aktivity

UKAZATELE AKTIVITY	2007	2008	2009	2010	2011
Aktiva	4 252 863	4 072 032	3 651 296	3 189 868	3 911 120
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	6 762 307	6 638 364	5 759 338	4 215 500	5 437 543
Stálá aktiva	119 213	111 447	222 467	207 107	200 360
Zásoby	83 774	257 763	137 114	103 475	76 369
Pohledávky z obchodních vztahů	1 866 637	1 454 250	1 134 401	1 246 385	1 660 983
Krátkodobé závazky	2 540 754	2 620 661	2 309 895	2 053 679	2 667 015
Vázanost celkových aktiv	0,63	0,61	0,63	0,76	0,72
Obrat celkových aktiv [N x za rok]	1,59	1,63	1,58	1,32	1,39
Obrat zásob [N x za rok]	80,72	25,75	42,00	40,74	71,20
Doba obratu zásob [dny]	4,46	13,98	8,57	8,84	5,06
Obrat pohledávek [N x za rok]	3,62	4,56	5,08	3,38	3,27
Doba splatností pohledávek [dny]	99,37	78,86	70,91	106,44	109,97
Obrat kr. závazků [N x za rok]	2,66	2,53	2,49	2,05	2,04
Doba splatností krátkodobých závazků [dny]	135,26	142,12	144,39	175,38	176,57
Vázanost celkových aktiv	1,03	1,22	1,61	1,59	1,79
Obrat celkových aktiv [N x za rok]	0,97	0,82	0,62	0,63	0,56

Zdroj [vlastní]

Pro porovnání mám však oborové hodnoty k dispozici pouze pro první dvojici ukazatelů.

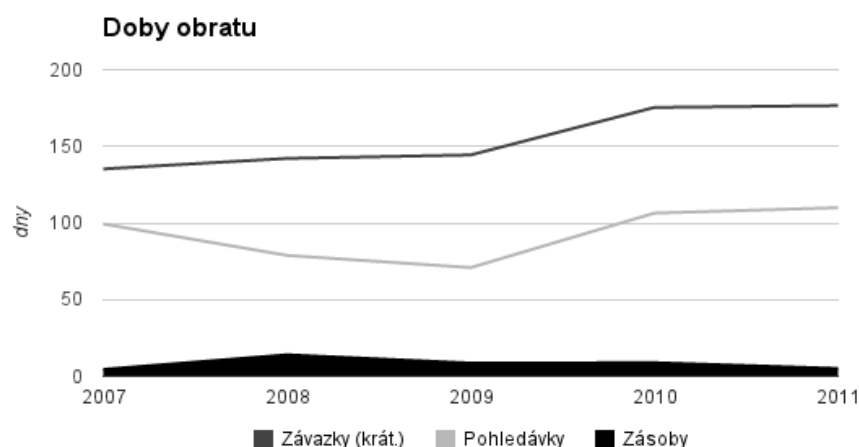

Obrázek 5.17 - Graf - Vázanost a obrat aktiv [vlastní]

Z uvedeného grafu je zřejmé, že podnikový trend je opět shodný s vývojem v oboru. I přes to že současný trend je u obou ukazatelů dlouhodobě nevyhovující, podnikové hodnoty jsou opět ve výrazně lepším postavení než hodnoty v oboru. Pro zlepšení hodnot by bylo vhodné snížit objem aktiv nebo navýšit tržby.

Následující dvojice ukazatelů jsou tvořeny vždy ukazatelem počtu obrátů za rok a ukazatelem udávající dobu obratu ve dnech. Jelikož je zbytečné zabývat se oběma skupinami, rozhodl jsem se, že se při bližší analýze zaměřím na doby obratu. Obratovosti pak lze jednoduchou úpravou odvodit.

U doby obratu méně znamená lépe, a protože nemám k dispozici oborová data pro srovnání pokusím se alespoň shrnout vývoj těchto ukazatelů v rámci podniku.

Obrázek 5.18 - Graf - Doby obratu [vlastní]

Doba obratu zásob má spíše snižující se tendenci. K vysvětlení navýšení v roce 2008 se nabízí jako vysvětlení například rozšíření skladových kapacit a pozvolné navýšení výroby. Klesající trend má pozitivní vliv na výši nákladů na skladování.

Zatím co u pohledávek nebylo na začátku hodnoceného období tempo růst nijak zřejmé u doby obratu závazků se hodnota dlouhodobě šplhá vzhůru. Může to být rozhodnutím firmy pro využívání nesplacených závazků jako levného kapitálu. Zároveň to však může být varovným signálem pro okolí firmy o její neschopnosti splácet. Důležité je v tomto případě dodržet kratší dobu obratu pohledávek než je doba obratu krátkodobých závazků a to zejména z důvodu zajištění platební schopnosti.

5.4.4 Ukazatele zadluženosti

Vypočtené ukazatele jsou pro přehlednost opět uspořádány do tabulky 5.10.

Tabulka 5.9 - Ukazatele zadluženosti

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT (čistý zisk + daň + nákladové úroky)	430 211	505 913	657 840	384 213	254 766
Nákladové úroky	10 917	564	2 038	3 142	3 839
Aktiva celkem	4 252 863	4 072 032	3 651 296	3 189 868	3 911 120
Stálá aktiva	119 213	111 447	222 467	207 107	200 360
Cizí kapitál	3 586 039	3 229 557	2 860 499	2 538 752	3 100 000
Vlastní kapitál	660 764	838 018	790 280	650 131	806 905
Dlohodobý cizí kapitál	768 984	590 396	550 604	485 073	432 985
Krátkodobý cizí kapitál	2 817 055	2 639 161	2 309 895	2 053 679	2 667 015
Celková zadluženost	84,32%	79,31%	78,34%	79,59%	79,26%
Kvóta vlastního kapitálu	15,54%	20,58%	21,64%	20,38%	20,63%
Ukazatel úrokového krytí	39,41	897,01	322,79	122,28	66,36
Dlouhodobá zadluženost	18,08%	14,50%	15,08%	15,21%	11,07%
Běžná zadluženost	66,24%	64,81%	63,26%	64,38%	68,19%
Dlohodobé krytí aktiv	33,62%	35,08%	36,72%	35,59%	31,70%
Dlohodobé krytí stálých aktiv	11,99	12,82	6,03	5,48	6,19
Kvóta vlastního kapitálu	33,26%	34,27%	37,47%	42,88%	43,75%

Zdroj [vlastní]

Jak je vidět, většina ukazatelů se v čase vyvíjí celkem vyrovnaně. Ukazatel úrokového krytí téměř v tomto případě ztrácí vypovídající schopnost, protože vlivem struktury závazků nabývá neobvykle velkých hodnot. Jediným ukazatelem s dostupným vývojem oborových hodnot je kvóta vlastního kapitálu, jejíž doplněk by teoreticky mohl být využit pro porovnání celkové zadluženosti. Oborové hodnoty kvóty vlastního kapitálu se vyvíjejí v podobném avšak poněkud ostřejším tempu než je to podnikové. Pokud se rozhodnu pro posouzení celkové zadluženosti pomocí doplňku kvóty vlastního kapitálu, lehce bych mohl dojít k závěru, že firma je příliš zadlužená a blíží se úpadku. Toto tvrzení by však vzniklo z neznalosti struktury cizích zdrojů podniku. Vzhledem k tomu, že přibližná struktura kapitálu je dlouhodobě 20:80 bylo by možné provést dva úsudky. Buď je firma dlouhodobě zadlužená a nezvládá splácet, což nic v této analýze nepotvrzuje nebo záměrně využívá závazků jako levného zdroje kapitálu a nastavený poměr mezi vlastním a cizím kapitálem jí vyhovuje.

5.6 Shrnutí výsledků finanční analýzy

Dle statistických hodnot má celková situace ve stavebnictví od roku 2008 klesající trend. Vlivem nástupu hospodářské a finanční krize došlo k postupnému snížení objemu zakázek na stavebním trhu, což mělo za důsledek i celkové snížení výroby a tím i hospodářského výsledku.

Firma IMOS Brno, a.s. je jistou mírou ovlivněna aktuální situací na trhu. Díky své velikosti však není na aktuálním trendu tolik závislá, jako menší podniky. Horizontální analýzou byl zjištěn úbytek aktiv respektive pasiv podniku. A ačkoli určitý vliv měl i úbytek zakázek, do značné míry to bylo ovlivněné nejspíše výplatou dividend respektive podílu na zisku. Proč se podnik rozhodl pro výplatu, není známo. Teorie, že vliv by mohlo mít snížení doby splatnosti závazků a tím i jejich množství se nepotvrdila. Z ukazatelů zadluženosti a obratovosti totiž vyplývá, že se doba splatnosti téměř lineárně prodlužuje.

Se zvyšující se hodnotou obratovosti závazků se nabízela hypotéza o přílišné zadluženosti podniku a hrozbě neschopnosti těmto závazkům dostát. Z hlediska likvidity, však toto nehrozí. Ukazatel běžné likvidity se sice nachází pod oborovými hodnotami, to je však způsobeno velice nízkým podílem zásob na oběžném majetku (viz. obrázek 5.9) V obou zbývajících ukazatelích firma se IMOS Brno, a.s. potkává s hodnotami v oboru a pohybuje se spíše v horních mezích doporučených hodnot. Na rozdíl od oborových hodnot však je trend likvidity spíše klesající, což je díky narůstajícímu objemu závazků pochopitelné.

Než zhodnotím poměr cizího a vlastního kapitálu, považuji za nutné zdůraznit, že využívání cizího kapitálu zjevně firmě svědčí. Co se rentability týče, je vidět, že dokáže efektivně využívat svého majetku pro generování zisku. Pokles v posledních letech lze přičíst vyššímu vlivu globální situace a pravděpodobnému pokusu o nastartování trhu, který přišel možná příliš brzo. Problémy podnik vykazoval až při posouzení rentability tržeb, která byla logicky ovlivněna snižováním výkonů podniku a předcházejícím úbytkem aktiv. Změně vývoje bohužel nepřispěl ani zvyšující se podíl krátkodobých závazků. Situace se však podobně vyvíjí i v oboru, takže není třeba z tohoto stavu vyvozovat příliš negativní závěry.

Vysoký podíl krátkodobých závazků a celkově cizího kapitálu ve firmě je aspekt, který se prolíná celou analýzou. Hodnoty ukazatelů zadluženosti rádo by varují před vysokým

poměrem cizího kapitálu na zdrojích krytí. Hodnoty v oboru (alespoň ty, které jsem měl k dispozici) se také vyvíjejí opačným trendem až k poměru 45:55 v poměru vlastního k cizímu kapitálu. Možná v důsledku finanční krize, obav ze zadluženosti nebo nedosažitelnosti cizích zdrojů. Firma IMOS Brno, a.s. však dlouhodobě využívá krátkodobých závazků jako levného a dostupného zdroje kapitálu a udržuje stálý poměr pasiv 20:80, při čemž více než 65 % pasiv tvoří právě krátkodobé závazky zejména z obchodních vztahů. Zjevně to považuje za výhodné. Ukazatele aktivity tak sice registrují zvyšování doby obratu závazků, ale podnik toho pravděpodobně využívá k tomu, že si může dovolit i dlouhou splatnost pohledávek. To, že se zřejmě jedná o řízený proces, lze vyvodit z téměř rovnoběžného trendu vývoje doby obratu závazků a pohledávek.

Společnost IMOS Brno, a.s. se jeví jako fungující bez závažnějších problémů i v období úpadku trhu. Doporučením zůstává, snaha o zvýšení podílu celkových aktiv na tržbách nejlépe postupným zvýšením výkonů a tím i tržeb. O využívání krátkodobých závazků by se jistě dalo diskutovat. Osobně bych ale doporučil, pokusit se už více nezvyšovat dobu obratu pohledávek a závazků a zůstat na aktuálních hodnotách, které se dají považovat za vyhovující.

6 ZÁVĚR

Jak již bylo uvedeno v závěrečném shrnutí předchozí kapitoly, dokáže společnost IMOS Brno, a.s. bez větších problémů fungovat na trhu i v době, kdy situace ve stavebnictví zaznamenává dlouhodobý pokles. Mimo jiné je to jistě jejím vysokým podílem na trhu a širokou oblastí působnosti. Z výsledků provedené analýzy vyplývá, že jediným poněkud sporným bodem může být velký podíl využívání krátkodobých cizích zdrojů k zajištění činnosti. Aktuální trend stavebnictví se obrací spíše ke zvyšování poměru vlastního kapitálu.

K provedené analýze bylo využito metod, které byly před praktickým uplatněním definovány a popsány v teoretické části této práce. Data pro provádění analýzy byla zajištěna sice bez vědomí firmy IMOS Brno, a.s., ale byla využívána pouze veřejně dostupná data z výročních zpráv.

Jsem si vědom, že vzhledem k nedostupnosti podrobných informací mohly být některé závěry vyřčeny nesprávně. Vzhledem k aktuálnosti používaných dat by se též některé závěry vyvozené z této analýzy mohly zdát v současnosti jako liché nebo neopodstatnitelné. Závěry však byly vyvozovány na základě logického úsudku ovlivněného dostupnými informacemi.

7 LITERATURA A ZDROJE

- [1] MARKOVÁ, L. *Stavební podnik*. Studijní opora. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005.
- [2] SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4004-1
- [3] RŮČKOVÁ, P.; *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2
- [4] PETŘÍK, T.; *Ekonomické a finanční řízení firmy*. Grada Publishing, 2009. ISBN 80-247-1046-3
- [5] SEDLÁČEK, J.; *Účetnictví pro manažery*. Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1195-8
- [6] ŠOLJAKOVA, L.. *Manažerské účetnictví pro strategické řízení*. Praha: Management Press, 2003. ISBN 80-7261-087-2
- [7] *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví*, ve znění pozdějších předpisů
- [8] *Vyhláška č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů*
- [9] *IMOS Brno, a.s.* [online]: naposledy 22. 5. 2013 [cit. 22. 5. 2013]. Dostupné z: <<http://www.imosbrno.eu>>
- [10] *Výroční zprávy IMOS Brno, a.s. za období 2007 – 2011*. [5. 10. 2012]. Dostupné z: <http://www.imosbrno.eu/IMOS_Brno?idm=36>
- [11] *Statistická data*. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. [20. 5. 2013]. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/>>

8 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 5.1 - Organizační struktura IMOS Brno, a.s.	30
Obrázek 5.2 - Technologický inkubátor II	31
Obrázek 5.3 - Justiční areál	31
Obrázek 5.4 - Labyrint pod Zelným trhem	31
Obrázek 5.5 - OC Letmo („vyhořele casino“)	31
Obrázek 5.6 - Graf - Vývoj aktiv	33
Obrázek 5.7 - Graf - Vývoj pasiv	34
Obrázek 5.8 - Graf - Vývoj vybraných položek	35
Obrázek 5.9 - Graf - Skladba oběžného majetku	37
Obrázek 5.10 - Graf - Skladba cizích zdrojů	37
Obrázek 5.11 - Graf - Porovnání vybraných hodnot s oborem	39
Obrázek 5.12 - Graf - vývoj ČPK	40
Obrázek 5.13 - Graf - Likvidita	42
Obrázek 5.14 - Graf - ROA	43
Obrázek 5.15 - Graf - ROE	43
Obrázek 5.16 - Graf - ROS	44
Obrázek 5.17 - Graf - Vázanost a obrat aktiv	45
Obrázek 5.18 - Graf - Doby obratu	46

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 3.1 – Struktura aktiv	13
Tabulka 3.2 – Zkrácená struktura výkazu zisku a ztráty	14
Tabulka 5.1 - Horizontální analýza rozvahy	34
Tabulka 5.2 – Horizontální analýza výsledovky	35
Tabulka 5.3 – Vertikální analýza rozvahy	36
Tabulka 5.4 – Vertikální analýza výsledovky	38
Tabulka 5.5 - Výpočet ČPK	40
Tabulka 5.6 - Výpočet likvidity	41
Tabulka 5.7 - Výpočet rentability	42
Tabulka 5.8 - Výpočet aktivity	44
Tabulka 5.9 - Ukazatele zadluženosti	47

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CA	celková aktiva
CK	cizí kapitál
CP	celkový kapitál (celková pasiva)
CPR	okamžitá likvidita
CR	běžná likvidita
ČPK	čistý pracovní kapitál
DCK	dlouhodobý cizí kapitál
DZ	dlouhodobé závazky
FM	finanční majetek
FÚ	finanční účetnictví
KCK	krátkodobý cizí kapitál
KZ	krátkodobé závazky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OA	oběžná aktiva
Pohl.	pohledávky
QAR	pohotová likvidita
ROA	rentabilita aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROI	rentabilita vloženého kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
T	tržby
VK	vlastní kapitál
Zás	zásoby

11 SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č.1 Souhrn rozvah firmy IMOS Brno, a.s. (2007 – 2011)
- Příloha č.2 Souhrn výsledovek firmy IMOS Brno, a.s. (2007 – 2011)
- Příloha č.3 Souhrn cash flow firmy IMOS Brno, a.s. (2007 – 2011)